Dosarul nr. 21r-1470/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-23180660-02-21r-05082024 Judecător : Martînenco Veaceslav

D E C I Z I E

22 aprilie 2025 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Cecan Silvia
Judecătorii Budeci Vitalie şi Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul Penitenciarului nr. 16 – Pruncul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024, la cererea condamnatului Danila Andrei privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 din Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 18.12.2023 – 225.01.2024; 16.04.2024 – 12.07.2024.
Instanța de recurs: 06.03.2024 – 29.03.2024;05.08.2024 – 22.04.2025.
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. În cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) a fost înregistrată cererea condamnatului Danila Andrei, prin care a solicitat înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința sa, în temeiul art. 92 din Codul penal.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024, s-a admis cererea condamnatului Danila Andrei, privind înlocuirea părții neexecutare de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art. 92 din Codul penal, în privința sa. S-a înlocuit condamnatului Danila Andrei *****, născut la *****, partea neexecutată din pedeapsa stabilită definitiv prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 06 mai 2020, de 10 luni 28 zile, cu o pedeapsă mai blândă și anume 240 (două sute patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității. S-a eliberat condamnatul Danila Andrei *****, născut la *****, din stare de detenție din momentul prezentării încheierii instituției penitenciare, dacă nu este reținut sau deținut pe alte cauze penale. Condamnatul Danila Andrei va semna în instanța de judecată obligația de a se prezenta la organul de probațiune în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive a

hotărârii. S-a pus în sarcina organului de probațiune, asigurarea executării prezentei încheieri.

3. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, Penitenciarul nr. 16 – Pruncul a înaintat cerere de recurs, solicitând casarea integrală a încheierii din 12.07.2024 emisă în privința lui Danila Andrei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea condamnatului Danila Andrei privind aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal, să fie respinsă ca fiind ilegală, cu dispunerea executării termenului rămas de 10 luni și 28 zile.

4. În susținerea argumentelor invocate, menționează că, potrivit deciziei comisiei Penitenciarului nr. 6 – Soroca din 07.12.2023, condamnatul Danila Andrei nu a realizat integral programul individual de executare a pedepsei, motiv ce a stat la baza refuzului în înaintarea materialelor către instanța de judecată privind posibilitatea aplicării prevederilor art. 92 din Codul penal. Faptul că, Danila Andrei nu a realizat acest program indică la aceea că, el nu s-a corectat în măsura deplină pentru a-i putea fi aplicate prevederile art.92 din Codul penal. Decizia aprobată de către comisia penitenciarului de a refuza înaintarea materialelor în instanța de judecată, reprezintă o probă veridică ce indică asupra faptului că, condamnatul nu s-a corijat, or, îndeplinirea în totalitate a programului individual de executare a pedepsei, indică asupra reeducării și resocializării persoanei private de libertate.

5. Pe de altă parte, susține că, pedeapsa penală aplicată lui Danila Andrei, a fost nu pentru a cauza suferințe fizice sau să-i înjosească demnitatea, ci pentru a-i schimba concepțiile și convingerile greșite care l-au influențat în vederea comiterii infracțiunii și pentru a-i educa stima față de normele scrise și nescrise ale societății și pentru a asigura prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni de către condamnat. Prin urmare, scopul pedepsei penale, pe lângă efectul punitiv, mai comportă și un efect educativ, de corecție și resocializare a făptuitorului, fapt ce contribuie la realizarea celei de-a doua componente a scopului pedepsei - prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

6. Astfel, consideră că, instanța de fond a ajuns la o concluzie pripită asupra aplicării prevederilor art. 92 din Codul penal față de Danila Andrei, fără a acorda deplină atenție concluziei comisiei penitenciarului, care indică că, condamnatul nu a îndeplinit planul individual cu privire la planificarea executării pedepsei, inclusiv faptul că, reprezentantul penitenciarului în ședința de judecată a pledat împotriva admiterii cererii. Apreciind aceste aspecte, coroborate cu prevederile legale, se atestă că, cauza a fost examinată unilateral și neobiectiv, au fost ignorate neîntemeiat concluziile comisiei penitenciarului, care în virtutea atribuțiilor ce le revin, efectuează diferite activități în scopul eficientizării procesului de reeducare și resocializare a condamnaților.

7. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

8. Reprezentantul instituției penitenciare și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe sau

completări la cererea de recurs.

9. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

10. *Examinând materialele dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a menține încheiere instanței de fond fără modificări, fapt ce concluzionează asupra respingerii recursului, din următoarele considerente.*

11. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

12. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

13. Conform art.449 din Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

14. Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1), pct.1), lit. a) din Codul de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menține hotărârea atacată.*

15. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal);* ***2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal);*** *3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472^2 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea*

persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinţei în cazul existenţei altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 13[1]) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinţei de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.

16. Iar, în temeiul art.471 alin.(1) din Codul de procedură penală, *chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3) şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.*

17. Conform prevederilor art.92 alin.(1) și (2) din Codul penal, *în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârşirea unei infracțiuni uşoare sau mai puțin grave şi grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) Înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune uşoară sau mai puțin gravă şi jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.*

18. Totodată, potrivit alin. (3) și (4) al art.92 din Codul penal, *la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată poate alege orice*

pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. La înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

19. Potrivit art. 266 alin.(1) şi (3) din Codul de executare, *în cazul în care condamnatul întruneşte condiţiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administraţia locului de deţinere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă sau privind refuzul în acest sens. În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.*

20. În fapt, instanța de recurs atestă că, condamnatul Danila Andrei a formulat o cerere prin care a solicitat înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința sa, în temeiul art. 92 din Codul penal.

21. Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 25 ianuarie 2024, s-a respins cererea condamnatului Danila Andrei ***** privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 din Codul penal ca fiind neîntemeiată.

22. ***Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 martie 2024, s-a decis admiterea recursului*** declarat de condamnatul Danila Andrei împotriva încheierii Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 25.01.2024, prin care s-a respins cererea condamnatului Danila Andrei privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art. 92 din Codul penal, încheierea care s-a casat și s-a dispus rejudecarea cauzei în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

23. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024, s-a admis cererea condamnatului Danila Andrei, privind înlocuirea părții neexecutare de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, conform art. 92 din Codul penal, în privința sa. S-a înlocuit condamnatului Danila Andrei *****, născut la *****, partea neexecutată din pedeapsa stabilită definitiv prin sentința Judecătoriei Drochia (sediul Rîșcani) din 06 mai 2020, de 10 luni 28 zile, cu o pedeapsă mai blândă și anume 240 (două sute patruzeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității. S-a eliberat condamnatul Danila Andrei *****, născut la *****, din stare de detenție din momentul prezentării încheierii instituției penitenciare, dacă nu este reținut sau deținut pe alte cauze penale. Condamnatul Danila Andrei va semna în instanța de judecată obligația de a se prezenta la organul de probațiune în termen de 5 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii. S-a pus în sarcina organului de probațiune, asigurarea executării prezentei încheieri.

24. Încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024 a fost contestată de Penitenciarul nr. 16 - Pruncul.

25. Ținând cont de incidentele procedurale pe parcursul examinării cauzei penale pendinte, Colegiul penal reiterează că, prevederile art. 449 alin. (3) din Codul de procedură penală, stabilesc expres că, *trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă* ***o singură dată****. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanța de fond, instanța de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

26. În altă ordine de idei, în temeiul art. 442 din Codul de procedură penală, *instanţa de recurs, soluţionînd cauza,* ***nu poate crea o situaţie mai gravă pentru persoana în favoarea căreia a fost declarat recurs.***

27. Analizând circumstanțele cauzei prin prisma normelor procesuale aplicabile speței, instanța de recurs subliniază că, *inadmisibilitatea remiterii cauzei penale la rejudecare*, având în vedere *limitele stabilite de art. 469 alin. (3) din Codul de procedură penală*, de asemenea emiterea unei noi hotărâri în recurs nu este posibilă, întrucât va conduce la agravarea situației părții în defavoarea căruia s-a declarat recursul, fapt contrar dispozițiilor art. 442 din același cod, impune necesitatea menținerii încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024, or, o altă soluție în situația identificată este inadmisibilă.

28. În concluzie, în lipsa temeiurilor legale în sensul remiterii cauzei la rejudecare sau pentru pronunțării unei noi soluții pe caz, ținând cont de aceste restricții legale impuse de legiuitor, Colegiul penal urmează să se conformeze rigorilor stabilite de legislația în vigoare, prin adoptarea unei decizii în strictă conformitate cu limitele și competențele conferite de lege, fără a depăși cadrul legal prevăzut pentru examinarea recursului, iar acest fapt dictează instanței de recurs soluția de conservarea a sării de fapt reținută de judecătorul de instrucție prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024.

29. Totodată, relevantă este cauza *Brusco împotriva Franței*, în care CEDO a subliniat importanța respectării dreptului la un proces echitabil și a interzis agravarea apelantului în propria cale de atac. De asemenea, în cauza *Dan contra Moldovei*, CEDO a constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil atunci când, în urma rejudecării cauzei, instanța de apel a condamnat reclamantul fără a reaudia toți martorii și fără a reexamina toate probele disponibile inițial. Curtea a evidențiat că o astfel de practică este contară principiilor unui proces echitabil. Un exemplu relevant este și cauza *Natsvlishvili și Togonidze împotriva Georgiei,* Curtea a reafirmat că instanțele superioare nu pot agrava situația inculpatului în absența unui apel al procurorului, subliniind importanța neagravării situației în propria cale de atac.

30. În acest context instanța de recurs, concluzionează că, temeiurile de casare invocate în recurs nu și-au găsit aplicabilitatea la caz, astfel că recursul urmează a fi respins.

31. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge recursul Penitenciarului nr. 16 – Pruncul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr.21ji-1504/2024 din 12 iulie 2024 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia dată este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Cecan Silvia

Judecător Budeci Vitalie

Judecător Băbălău Denis